16/08/2022

Ο Προκόπης Παυλόπουλος από το Κομμένο Άρτας για τις γερμανικές αποζημιώσεις

/ Γνώμες

«Οι απαιτήσεις της Ελλάδας για το κατοχικό δάνειο και τις αποζημιώσεις από τα εγκλήματα της ναζιστικής θηριωδίας είναι πάντοτε νομικώς ενεργές και δικαστικώς επιδιώξιμες. Στην Αντιπροσωπευτική Δημοκρατία η πολιτική ευθύνη είναι, εκ φύσεως και εξ ορισμού, αντικειμενική και αυτός που την ασκεί οφείλει να την αναλαμβάνει στο ακέραιο, ενώ δεν είναι νοητή η μετάθεσή της σε άλλους, αμέσως ή εμμέσως».

Κομμένο, 16.8.2022

Μιλώντας το Κομμένο, κατά την Τελετή Μνήμης των 317 Μαρτύρων Ηρώων του Κομμένου, θυμάτων της ναζιστικής θηριωδίας κατά την εγκληματική επιδρομή της 16ης Αυγούστου 1943, ο τέως Πρόεδρος της Δημοκρατίας και Επίτιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών επισήμανε, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

«Με αισθήματα ιερής συγκίνησης βρίσκομαι σήμερα μαζί σας -και ως Επίτιμος

Συνδημότης σας- για δεύτερη φορά, μετά την επίσκεψή μου υπό την ιδιότητά μου τότε ως Προέδρου της Δημοκρατίας, την 16η Αυγούστου 2017, προκειμένου να τιμήσουμε, από κοινού, την Ιερή Μνήμη των 317 Μαρτύρων Ηρώων του Κομμένου, της 16ης Αυγούστου 1943.

Α. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο Ιστορικής Μνήμης -και μακριά από κάθε λογική αντεκδίκησης, που είναι παντελώς ξένη σ' εμάς, τους Έλληνες- εντάσσουμε και τις αξιώσεις της Ελλάδας ως προς το κατοχικό δάνειο και τις εν γένει αποζημιώσεις για τα θύματα και τις υλικές καταστροφές της ναζιστικής θηριωδίας. Και τούτο διότι η Δικαιοσύνη της Ιστορίας, προκειμένου το μήνυμα «Δεν ξεχνάμε, Ποτέ ξανά» να καταστεί πράξη, απαιτεί από τους θύτες να ολοκληρώσουν την «συγγνώμη» τους αποδίδοντας στην Ελλάδα αυτό που δικαιωματικώς της ανήκει. Πράγμα που σημαίνει πως αν η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας εννοεί και αναγνωρίζει, στο ακέραιο, τις ευθύνες της για το ναζιστικό παρελθόν της οφείλει, αμέσως, να πράξει έναντι της Ελλάδας εκείνο, το οποίο επιβάλλει τόσον η Ιστορική διαδρομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο κοινός μας Ευρωπαϊκός Πολιτισμός, ιδίως δε ο κοινός μας Ευρωπαϊκός Νομικός Πολιτισμός. Και επ' αυτού υπενθυμίζω τις βασικές μας θέσεις -που είναι και Εθνικές μας Θέσεις, αφότου συντελέσθηκαν τα εγκλήματα της ναζιστικής θηριωδίας κατά της Ελλάδας και του Ελληνικού Λαού- ως προς τις ως άνω αξιώσεις μας. Διευκρινίζεται, ευθύς εξ αρχής, ότι έχουμε να κάνουμε με δύο εντελώς διαφορετικά, από νομική άποψη, θέματα. Ήτοι:

Β. Πρώτον, με το κατοχικό δάνειο προς την Γερμανία, το οποίο συνήφθη υποχρεωτικώς –ορθότερα με καταναγκαστικό και εκβιαστικό τρόπο- μεταξύ της κατοχικής Ελληνικής κυβέρνησης και της Γερμανίας, προς συντήρηση των στρατευμάτων κατοχής. Εδώ πρόκειται, λοιπόν, από νομική σκοπιά για ενοχή εκ συμβάσεως. Άρα, η αντίστοιχη εκ της συμβάσεως απαίτηση της Ελλάδας είναι ενδοσυμβατικής -και όχι αδικοπρακτικής- προέλευσης. Επομένως για την απαίτηση αυτή δεν τίθεται ούτε θέμα παραγραφής ούτε θέμα παραίτησης. Τίθεται μόνο ζήτημα συνολικού υπολογισμού της ως σήμερα. Ας σημειωθεί, ότι η Ελληνική θέση γίνεται νομικώς τόσο περισσότερο ισχυρή, όσον η αποπληρωμή του δανείου είχε αρχίσει ήδη από την κατοχική περίοδο.

Γ. Και, δεύτερον, με τις αποζημιώσεις λόγω ανθρώπινων θυμάτων και υλικών καταστροφών στην Ελλάδα από τα στρατεύματα κατοχής. Η από Ελληνικής πλευράς νομική βάση των αποζημιωτικών απαιτήσεων κατά της Γερμανίας βρίσκει σταθερό έρεισμα κυρίως στις διατάξεις του άρθρου 3 της Δ΄ Σύμβασης της Χάγης του 1907, οι οποίες κωδικοποίησαν και τις ως τότε διατάξεις του Δικαίου του Πολέμου.

Δ. Από τα όσα εκτέθηκαν προκύπτει ότι οι ως άνω αξιώσεις μας, από τις οποίες ουδέποτε και καθ' οιονδήποτε τρόπο έχουμε παραιτηθεί, είναι πάντα νομικώς ενεργές –πράγμα που σημαίνει ότι δεν τίθεται κανένα θέμα παραγραφής- και δικαστικώς επιδιώξιμες.

1.Και ο κοινός μας Ευρωπαϊκός Νομικός Πολιτισμός, ως μέρος του εν γένει κοινού μας Ευρωπαϊκού Πολιτισμού που συντίθεται από τις διατάξεις αλλά και από τις θεμελιώδεις αρχές και τις αξίες της Ευρωπαϊκής και της Διεθνούς Νομιμότητας, επιβάλλει την σχετική απόφαση να την λάβει αρμόδιο δικαιοδοτικό Forum, με βάση το σύνολο του εφαρμοζόμενου, εν προκειμένω, Διεθνούς Δικαίου. Η θέση αυτή είναι, κυριολεκτικώς, Εθνική και, κατά συνέπεια, αδιαπραγμάτευτη. Πολλώ μάλλον όταν την θέση αυτή ενισχύει, πλέον, καταλυτικώς η πρόσφατη γνωμοδότηση (2019) της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Εμπειρογνωμόνων του Γερμανικού Κοινοβουλίου (Bundestag).Η οποία αφενός αναγνωρίζει ότι δεν τίθεται ζήτημα παραίτησης ή παραγραφής των αξιώσεων στην Ελλάδα. Και, αφετέρου, προτρέπει, «expressisverbis», την γερμανική πλευρά ν' αποδεχθεί την προσφυγή Ελλάδας και Γερμανίας στο αρμόδιο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Και κατά τούτο, μόνο προβληματισμό προκαλεί η από 18.10.2019 απόρριψη της, από τον Ιούνιο του ίδιου έτους, πλήρως τεκμηριωμένης ρηματικής διακοίνωσης της Ελλάδας -αλλά και μεταγενέστερες, άμεσες ή έμμεσες, απορρίψεις-αναφορικά με την προοπτική προσφυγής σε αρμόδιο δικαιοδοτικό Forum, για την οριστική επίλυση της σχετικής διαφοράς ως προς τις αξιώσεις της Ελλάδας αναφορικά με το κατοχικό δάνειο και τις γερμανικές αποζημιώσεις. Η προαναφερόμενη άρνηση της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, αγνοώντας όλα τα κατά τ' ανωτέρω, πλήρως τεκμηριωμένα, νομικά επιχειρήματα, εμφανίζεται παντελώς αναιτιολόγητη, δοθέντος ότι έρχεται σε αντίθεση και προς την Ευρωπαϊκή και την Διεθνή Νομιμότητα.

2.Υπό τις συνθήκες αυτές είναι βέβαιο ότι με την προαναφερόμενη συμπεριφορά της η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας υποσκάπτει, «εκ των έσω», την αξιοπιστία της και το κύρος της, σ' Ευρωπαϊκό και Διεθνές επίπεδο. Όπως είναι λοιπόν αυτονόητο, η Ελλάδα δεν αποδέχεται, ούτε πρόκειται ν' αποδεχθεί, καθ' οιονδήποτε τρόπο, την άρνηση αυτή. Πράγμα που σημαίνει ότι θα επανέλθει εν προκειμένω, δίνοντας ακόμη μεγαλύτερη έκταση και έμφαση στα νομικά -και όχι

μόνο- επιχειρήματά της. Αυτή την στάση της Ελλάδας επιβάλλει, πολύ περισσότερο, και ο στοιχειώδης σεβασμός της Ιερής Μνήμης των τραγικών θυμάτων της τραγωδίας του Κομμένου.

Ε. Επέλεξα να ολοκληρώσω την ομιλία μου υπενθυμίζοντας την διαχρονική αξία της Αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας και το στοιχειώδες χρέος μας να την υπερασπιζόμαστε, όλοι ανεξαιρέτως, εμπράκτως και αδιαλείπτως. Διότι το παρελθόν μας έχει διδάξει ότι η Αντιπροσωπευτική Δημοκρατία και οι Θεσμοί της είναι «εύθραυστα» αγαθά και απαιτείται διαρκής εγρήγορση για την αποτελεσματική θωράκισή τους. Προς αυτή την κατεύθυνση καίριας σημασίας αναδεικνύεται, και σήμερα, η ρήση του Ηρακλείτου: «Μάχεσθαιχρὴ τὸν δῆμον ὑπὲρτοῦ νόμου ὅκωσπερτείχεος». Κατά τούτο, συνιστά επίσης στοιχειώδες χρέος μας να διασφαλίζουμε την απαρέγκλιτη τήρηση των διατάξεων του Συντάγματος στο σύνολό τους, και κυρίως των διατάξεών του εκείνων οι οποίες εγγυώνται την ακώλυτη άσκηση των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Βιώνοντας, λοιπόν, σήμερα στον Τόπο μας τους κινδύνους που ελλοχεύουν λόγω της παραβίασης ορισμένων από τα ως άνω Δικαιώματα, κατ’ εξοχήν δε της παραβίασης του κατά τις διατάξεις του άρθρου 19 του Συντάγματος δικαιώματος του απορρήτου των επικοινωνιών εις βάρος πολιτών αλλ’ ακόμη και θεσμικών παραγόντων της πολιτικής και πολιτειακής μας ζωής, αισθάνομαι την υποχρέωση να επισημάνω και τα εξής: Η πολιτική ευθύνη εκείνων, οι οποίοι ασκούν την εξουσία που τους έχει ανατεθεί με βάση την λαϊκή ετυμηγορία είναι, εκ φύσεως και εξ ορισμού, αντικειμενική. Άρα οι φορείς της εξουσίας αυτής πρέπει ν’ αναλαμβάνουν, στο ακέραιο, την πολιτική ευθύνη που τους αναλογεί, ενώ δεν νοείται η μετάθεσή της, καθ’ οιονδήποτε τρόπο, σε άλλους. Με απλές λέξεις οι πολιτικοί «ταγοί» για να δικαιώσουν την προαναφερόμενη δημοκρατική τους νομιμοποίηση δεν μπορεί ν’ αρκούνται στην απλή διαχείριση της εξουσίας κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, αλλά οφείλουν ν’ αναδεικνύονται, με θάρρος και συνέπεια και δίχως υπολογισμό του λεγόμενου «πολιτικού κόστους», ασυμβίβαστοι υπερασπιστές της Αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας και των Θεσμών της.»